

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

**про відмову у відкритті конституційного провадження у справі
за конституційною скаргою Дзюбка Івана Порфировича та Дзюбка Раїси
Павлівни щодо відповідності Конституції України (конституційності)
пункту 2 частини третьої статті 389, частини першої статті 423
Цивільного процесуального кодексу України**

К и ї в
15 січня 2026 року
№ 9-2(І)/2026

Справа № 3-232/2025(460/25)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуючого, доповідача,
Барабаша Юрія Григоровича,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дзюбка Івана Порфировича та Дзюбка Раїси Павлівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2 частини третьої статті 389, частини першої статті 423 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Гришук О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Дзюбка Іван Порфирович та Дзюбка Раїса Павлівна звернулися до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частинам першій, другій статті 55 Конституції України (конституційність)

пункт 2 частини третьої статті 389, частину першу статті 423 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Згідно з пунктом 2 частини третьої статті 389 Кодексу не підлягають касаційному оскарженню „судові рішення у малозначних справах та у справах з ціною позову, що не перевищує двохсот п’ятдесяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, крім випадків, якщо:

а) касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовчої практики;

б) особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до цього Кодексу позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи;

в) справа становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу;

г) суд першої інстанції відніс справу до категорії малозначних помилково“ .

Відповідно до частини першої статті 423 Кодексу рішення, постанова або ухвала суду, якими закінчено розгляд справи, що набрали законної сили, можуть бути переглянуті за нововиявленими або виключними обставинами.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

2.1. У травні 2023 року Товариство з обмеженою відповідальністю „Смілаенергопромтранс“ (далі – Товариство) звернулося до Смілянського міськрайонного суду Черкаської області з позовом до Дзюбка І.П. та Дзюбка Р.П. про стягнення боргу з оплати послуг постачання теплової енергії та абонплати. Дзюбка І.П. та Дзюбка Р.П. звернулися із зустрічними позовами до Товариства, в яких просили перерахувати їм плату за загальнобудинкові потреби, повернути надміру сплачені кошти, а також відшкодувати моральну шкоду.

Ухвалою від 5 грудня 2023 року Смілянський міськрайонний суд Черкаської області прийняв відмову Товариства від позову до Дзюбка І.П. та Дзюбка Р.П. та закрив провадження у справі в частині позовних вимог Товариства.

Рішенням від 27 лютого 2025 року, залишеним без змін постановою Черкаського апеляційного суду від 10 червня 2025 року, Смілянський міськрайонний суд Черкаської області зустрічні позови Дзюбка І.П. та Дзюбка Р.П. задовольнив частково: зобов'язав Товариство здійснити перерахунок послуг за обсягом спожитих вказаними громадянами комунальних послуг з 21 грудня 2022 року до закінчення опалювального сезону 2022–2023 років із урахуванням розподілу цих послуг на сховище як самостійного об'єкта нерухомого майна.

Дзюбка І.П. та Дзюбка Р.П. звернулися до касаційної інстанції. Верховний Суд у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду ухвалою від 18 липня 2025 року відмовив у відкритті касаційного провадження з огляду на те, що касаційну скаргу подано на судові рішення у малозначній справі, які не підлягають касаційному скарженню.

До Верховного Суду 29 серпня 2025 року надійшла заява від Дзюбка І.П. та Дзюбка Р.П. про перегляд зазначеної ухвали Верховного Суду за нововиявленими обставинами. Верховний Суд у складі судді Касаційного цивільного суду ухвалою від 4 вересня 2025 року наведену заяву повернув та вказав, що згідно з частиною першою статті 423 Кодексу за нововиявленими або виключними обставинами можуть бути переглянуті ті рішення, постанови або ухвали суду, якими закінчено розгляд справи; відповідно до частини другої статті 425 Кодексу перегляду за нововиявленими обставинами підлягають лише ті рішення суду касаційної інстанції, якими судові рішення було змінено або ж ухвалено нове судові рішення. Верховний Суд у складі судді Касаційного цивільного суду констатував, що ухвала Верховного Суду у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду від 18 липня 2025 року не є судовим рішенням, яким закінчено розгляд справи; вказаною ухвалою Верховний Суд не змінював рішення судів попередніх інстанцій та не скасовував їх; зазначена ухвала не може бути переглянута за нововиявленими обставинами.

Суб'єкти права на конституційну скаргу вважають, що внаслідок застосування Верховним Судом оспорюваних положень Кодексу їх позбавлено права на доступ до суду та права на справедливий судовий розгляд.

Обґрунтовуючи свої твердження, Дзюбко І.П. та Дзюбко Р.П. посилаються на Конституцію України, Кодекс, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, а також на судові рішення у своїй справі.

3. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

3.1. Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу; конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Основним Законом України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (частина перша, пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

3.2. Згідно з пунктом 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі. Пункт 2 частини третьої статті 389 Кодексу вже був предметом конституційного контролю і Конституційний Суд України у Рішенні від 22 листопада 2023 року № 10-р(П)/2023 визнав указане положення Кодексу таким, що відповідає Конституції України (є конституційним).

Отже, є підстави для відмови у відкритті конституційного провадження у справі у цій частині згідно з пунктом 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги.

3.3. Дзюбко І.П. та Дзюбко Р.П. просять Конституційний Суд України перевірити на відповідність Конституції України (конституційність) частину першу статті 423 Кодексу. Аналіз змісту конституційної скарги дає підстави для висновку, що Дзюбко І.П. та Дзюбко Р.П. фактично висловлюють незгоду з ухваленими у їх справі судовими рішеннями, а також указують, що Верховний Суд під час розгляду їхньої касаційної скарги не врахував окремих положень Кодексу та усіх обставин справи. Однак незгода із судовими рішеннями не є обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваних положень Кодексу.

Отже, автори клопотання не дотримали вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі в цій частині згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Дзюбка Івана Порфировича та Дзюбко Раїси Павлівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 2

частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 6 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – наявність рішення Конституційного Суду України щодо того самого предмета конституційної скарги; частини першої статті 423 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**